

Werkateliers: Woongebouwen

Kwalitatief wonen als deel van Turnhoutse LEVENSKWALITEIT

Individueel

Collectief

Schorvoort Cohousing (De Ark)

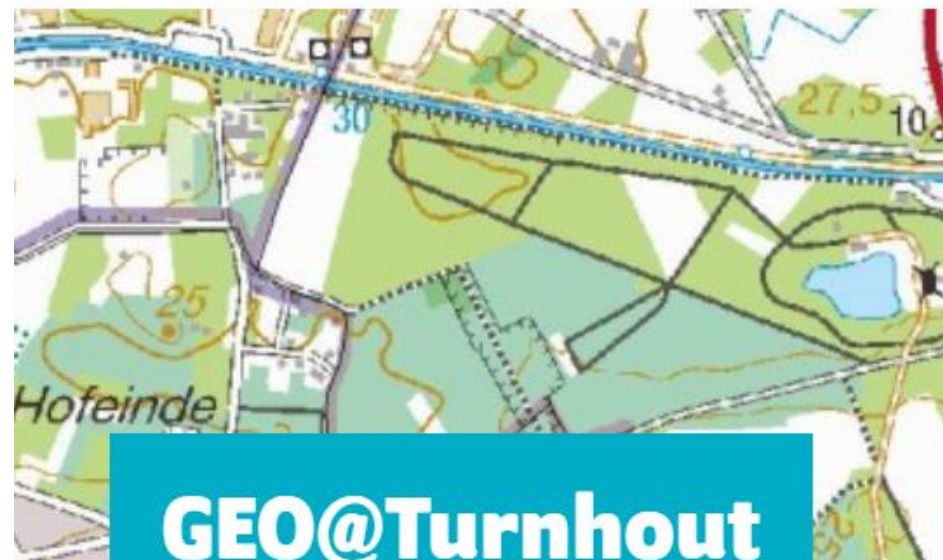
ENERGIE

Woningrenovatie spil in klimaat- en relanceplannen

De partijvoorzitters zijn het over veel oneens, maar niet over de noodzaak om met een grootschalig isolatieprogramma te werken aan zowel klimaatdoelstellingen als economische relance.

Wim Winckelmans

Donderdag 3 september 2020 om 3.25 uur

Agenda

14h20 18h50	14h30 19h00	Tafelopstart & kennismaking
14h30 19h00	15h20 19h50	Inleiding Debatoefening 1
15h20 19h50	15h40 20h10	PAUZE
15h40 20h10	16h25 20h55	Debatoefening 2
16h25 20h55	16h30 21h00	Afronding gesprekstafel

Zijn er specifiek verwachtingen aanwezig?

Praktische afspraken

Vertrouwelijke &
Veilige setting

Timing is Key

De moderator
modereert

- TEAMS- Conference afspraken:

- Default – microfoon op mute
- Niet-dringende vragen in de chat-functie ☐ later op te pikken door moderator
- Vragen/ opmerkingen tijdens debat ☐ via functie “Handje” Omhoog
- Wat als de verbinding moeilijk is?
 - (inkomende video uit – eigen webcam uit, andere locatie opzoeken? TEAMS herstarten?)

Kennismaking

- 45sec.-uitdaging
- Korte voorstelling
 - Wie ben je?
 - Welke achtergrond?
 - Waarom neem je deel?

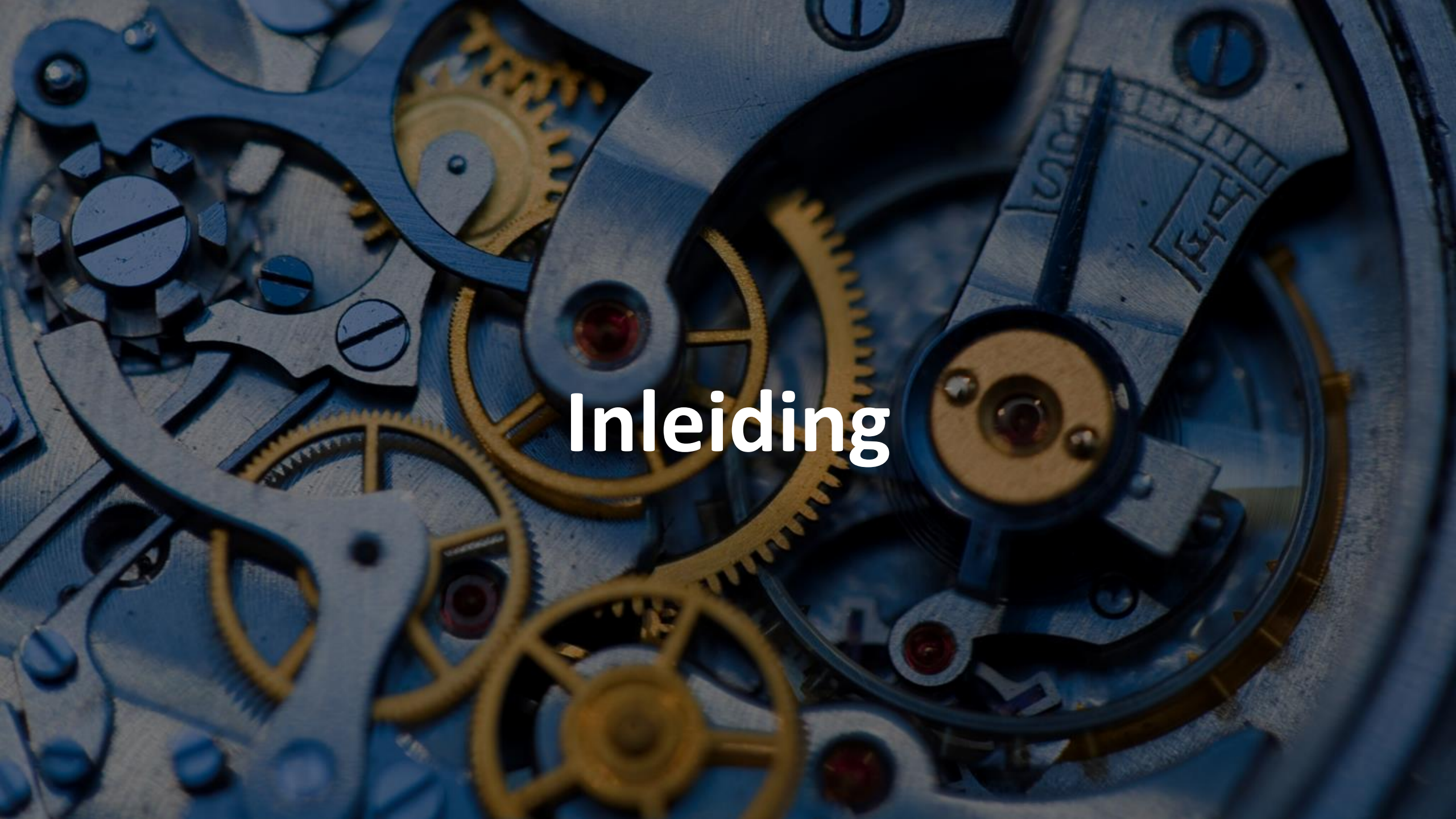

Hoe diep in debat gaan?

- **Aandacht:** Deelnemers uit verschillende invalshoeken
- **Iedere inbreng** wordt genoteerd
- Focus Nu? Op de “hoofdtakken” – niet op de “blaadjes”
 - Grote verhaallijnen valideren
 - Wat te doen om die verhaallijnen te realiseren?
- Werkateliers 2: **verder inzoomen**

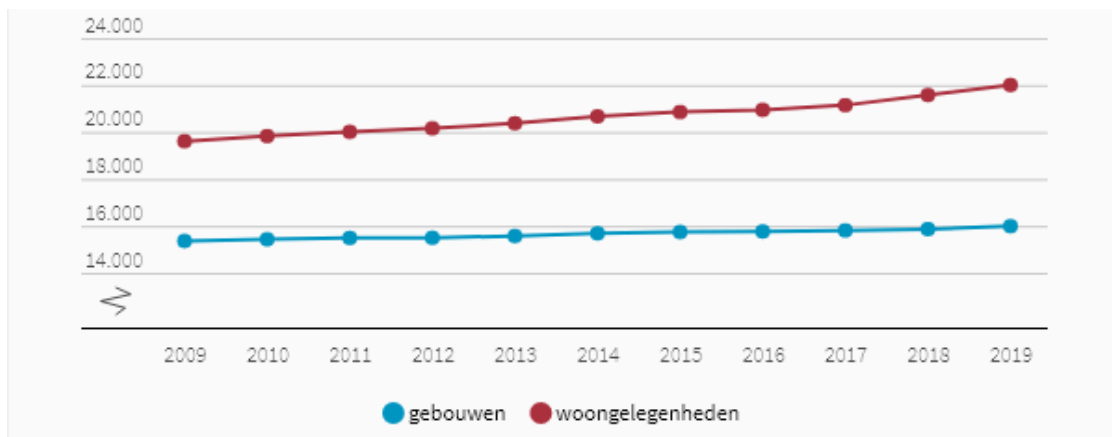
A detailed close-up of a mechanical watch movement. The image shows a complex arrangement of gears, levers, and plates. The main plates are a deep blue color, while the gears are a contrasting gold or brass. Several small, clear jewels (likely sapphires) are visible, serving as bearings for the gears. The lighting is dramatic, highlighting the metallic textures and the precision of the craftsmanship. The word "Inleiding" is superimposed in the center in a white, sans-serif font.

Inleiding

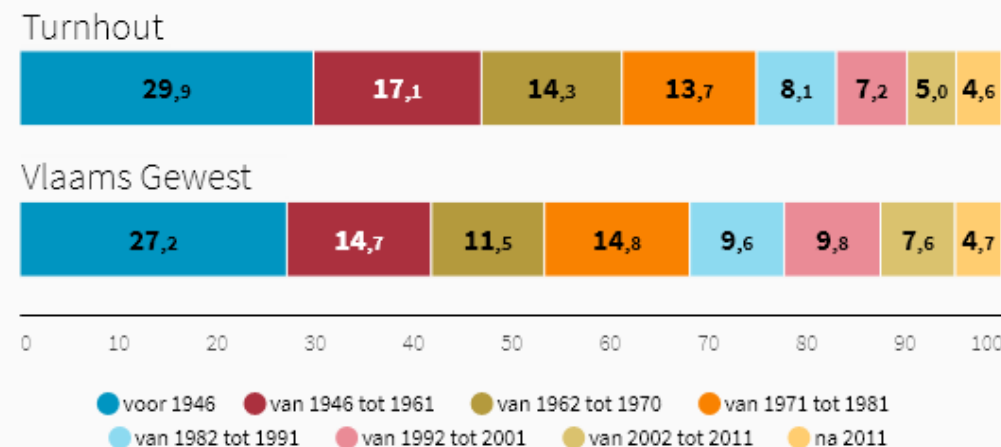

Situatieschets: Hoe zien onze woningen er uit?

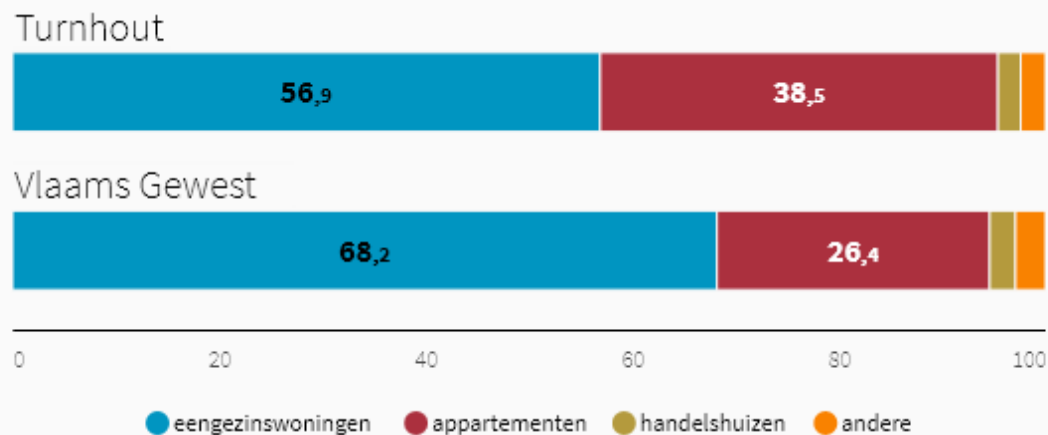
Groeiend woonpatrimonium (> Vlaanderen)

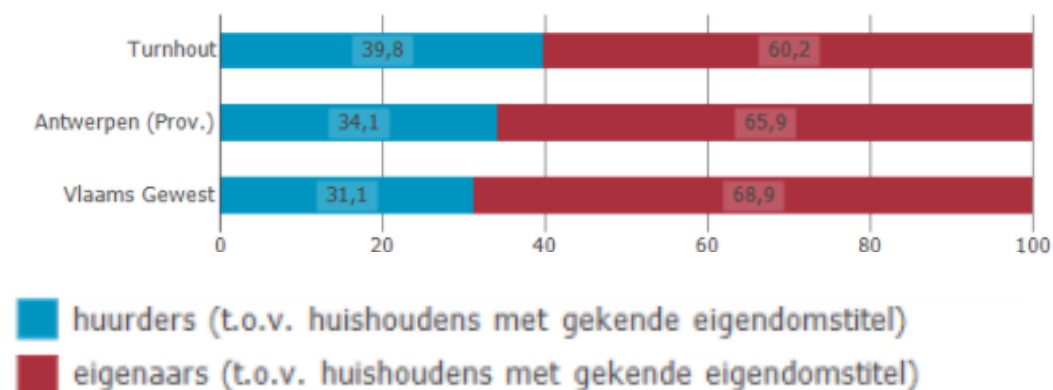
Verouderend woonpatrimonium (> Vlaanderen)

Hoog aandeel appartementen (> Vlaanderen)

Veel (sociale) huurders (> Vlaanderen)

De Standaard

ENERGIE

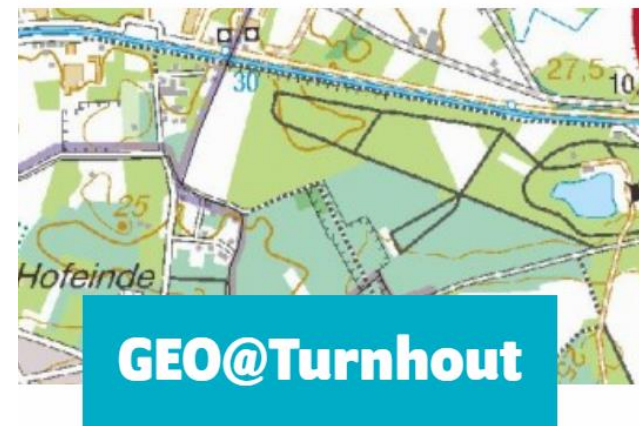
Woningrenovatie spil in klimaat- en relanceplannen

De partijvoorzitters zijn het over veel oneens, maar niet over de noodzaak om met een grootschalig isolatieprogramma te werken aan zowel klimaatdoelstellingen als economische relance.

Wim Winckelmans
Donderdag 3 september 2020 om 3.25 uur

$$\frac{\text{kWh}}{\text{m}^2 \cdot \text{jaar}}$$

EPC 2020: > gemiddeld 400 → EPC 2050: gemiddeld 100

De Standaard

ENERGIE

Woningrenovatie spil in klimaat- en relanceplannen

De partijvoorzitters zijn het over veel oneens, maar niet over de noodzaak om met een grootschalig isolatieprogramma te werken aan zowel klimaatdoelstellingen als economische relance.

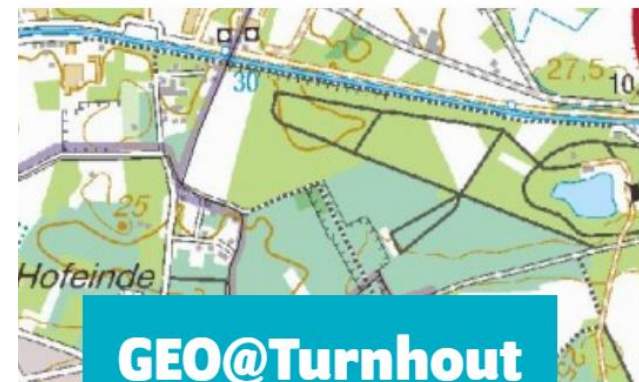
Wim Winckelmans
Donderdag 3 september 2020 om 3.25 uur

kWh

m².jaar

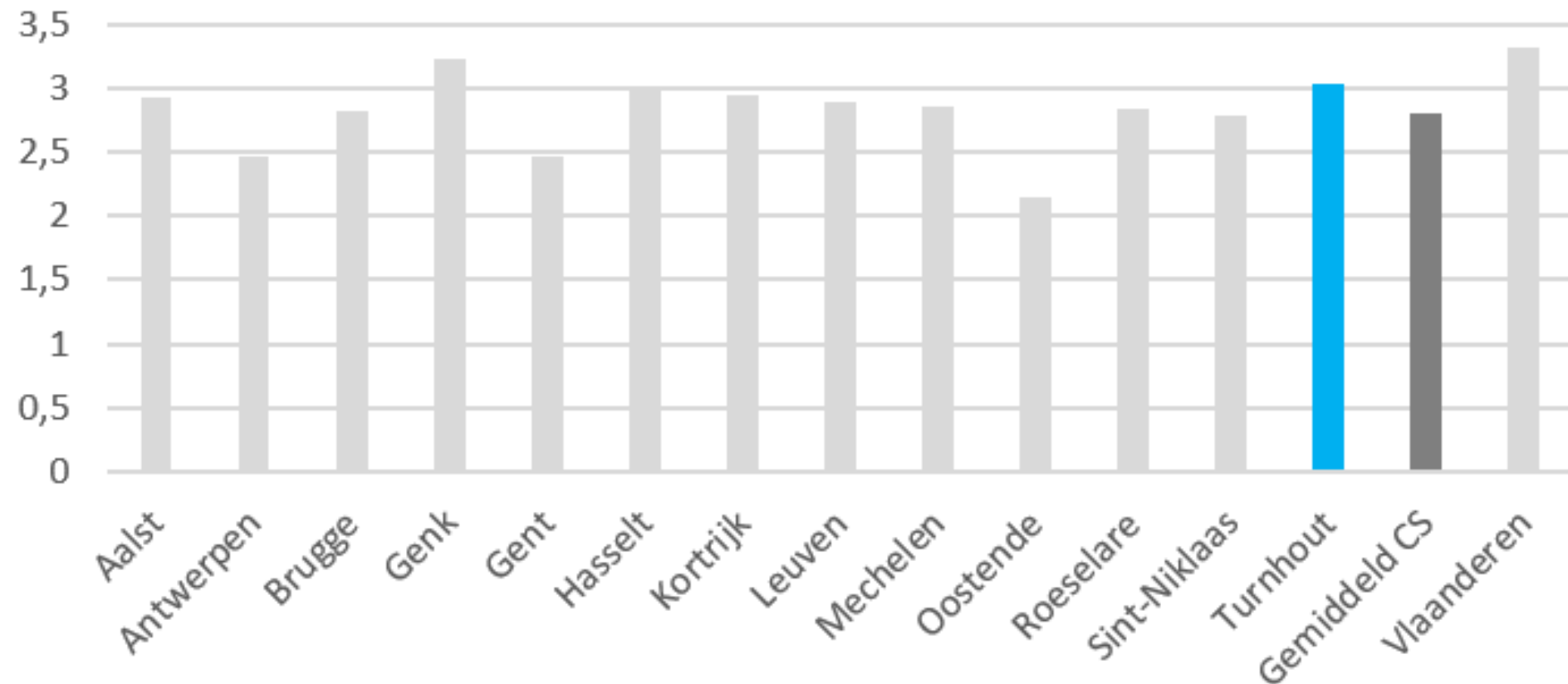

GEO@Turnhout

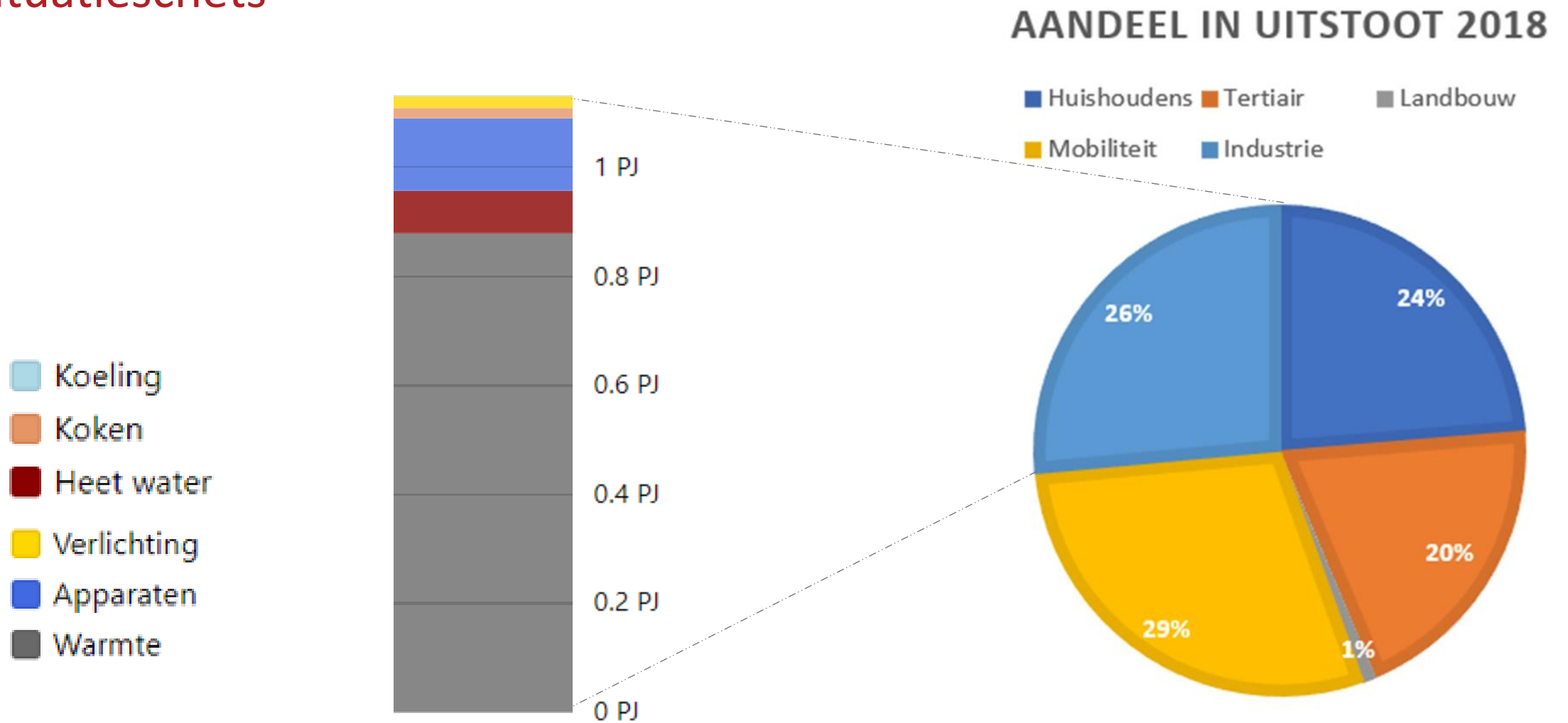
Werk aan de winkel !

CO₂-uitstoot door huishoudens per huishouden Vlaamse centrumsteden 2018

Situatieschets

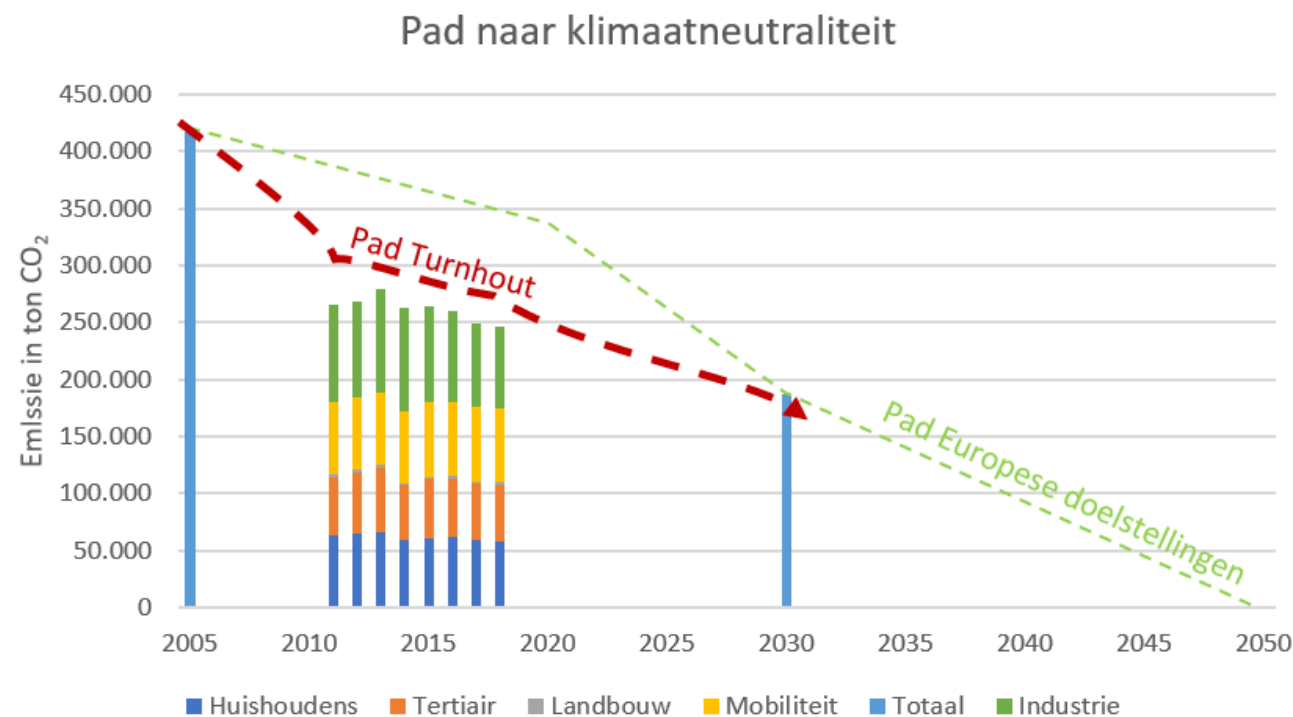
Warmte is meer dan 80% van het energieverbruik

Einddoel: # wegen naar Rome

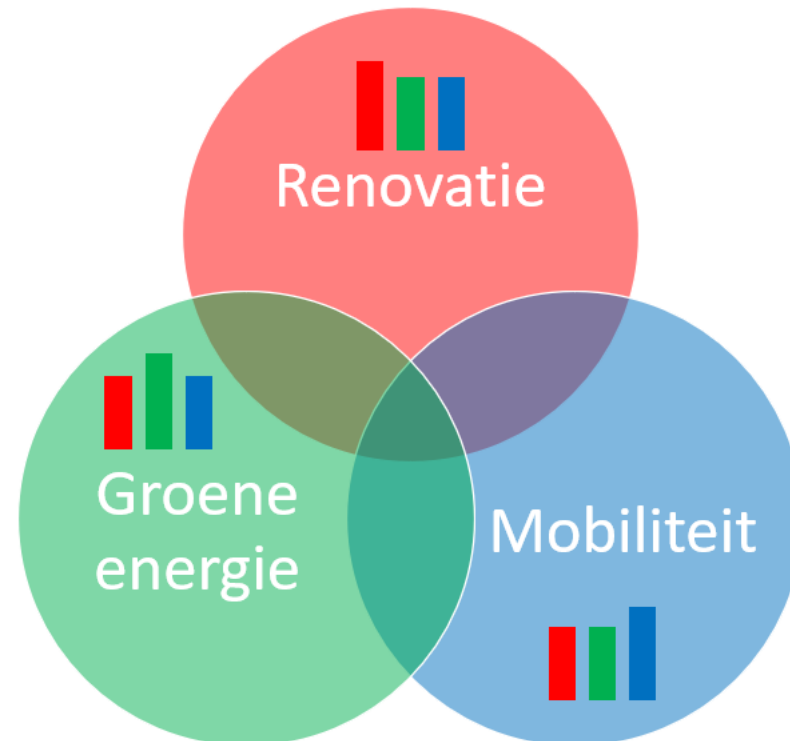
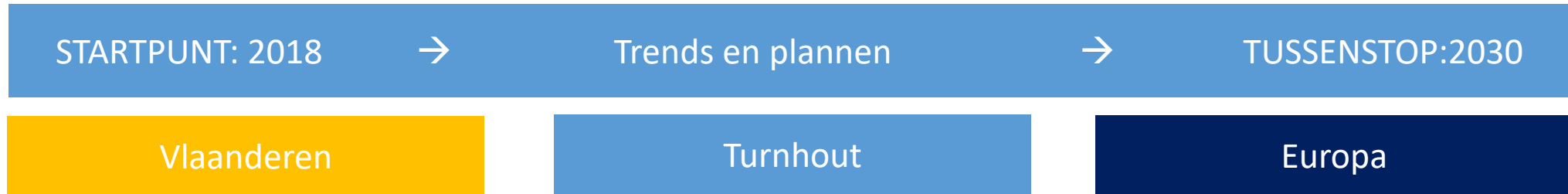
- Klimaatneutraliteit in 2050
→ Bepalend voor target 2030

- Sterktes van Turnhout
- Uitgangspunten
 - Opties open houden
 - Betaalbaarheid
 - Groei
 - Iedereen mee

Scenario's

Wat zijn de blijvende knoppen waaraan we kunnen draaien?

De energievraag zo laag als mogelijk houden

Nieuwe
stadsontwikkelingen
energie neutraal bouwen

Energievraag van
bestaande woningen
reduceren

Verbeterd energiebewust
gebruikersgedrag

Het verbruik van
elektrische apparaten in
de hand houden

De warmteproductie vergroenen

Warmtenetten in gebieden met
hoge bebouwingsdichtheid

Warmtepompen in gebieden met
lage bebouwingsdichtheid

Een geleidelijke vergroening en
hertekening van het gasnet

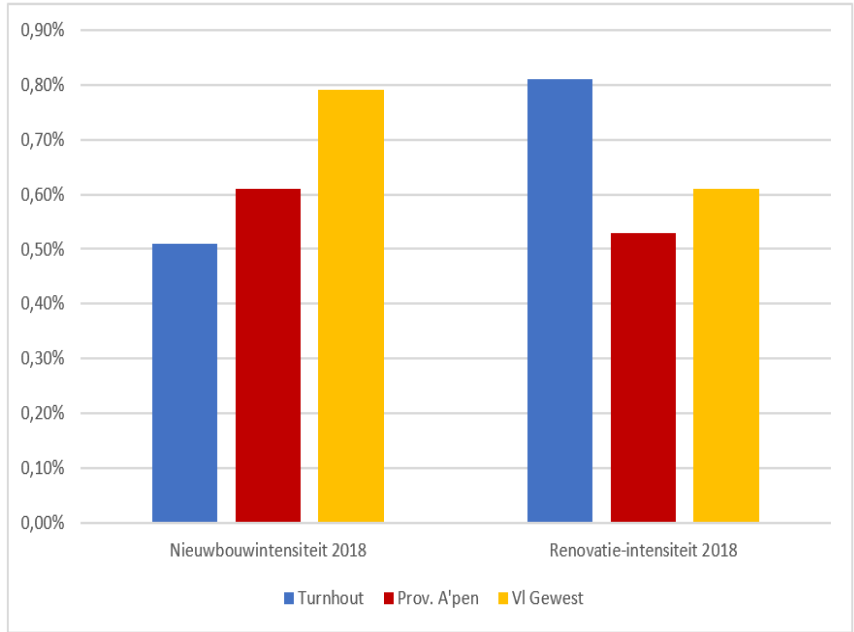
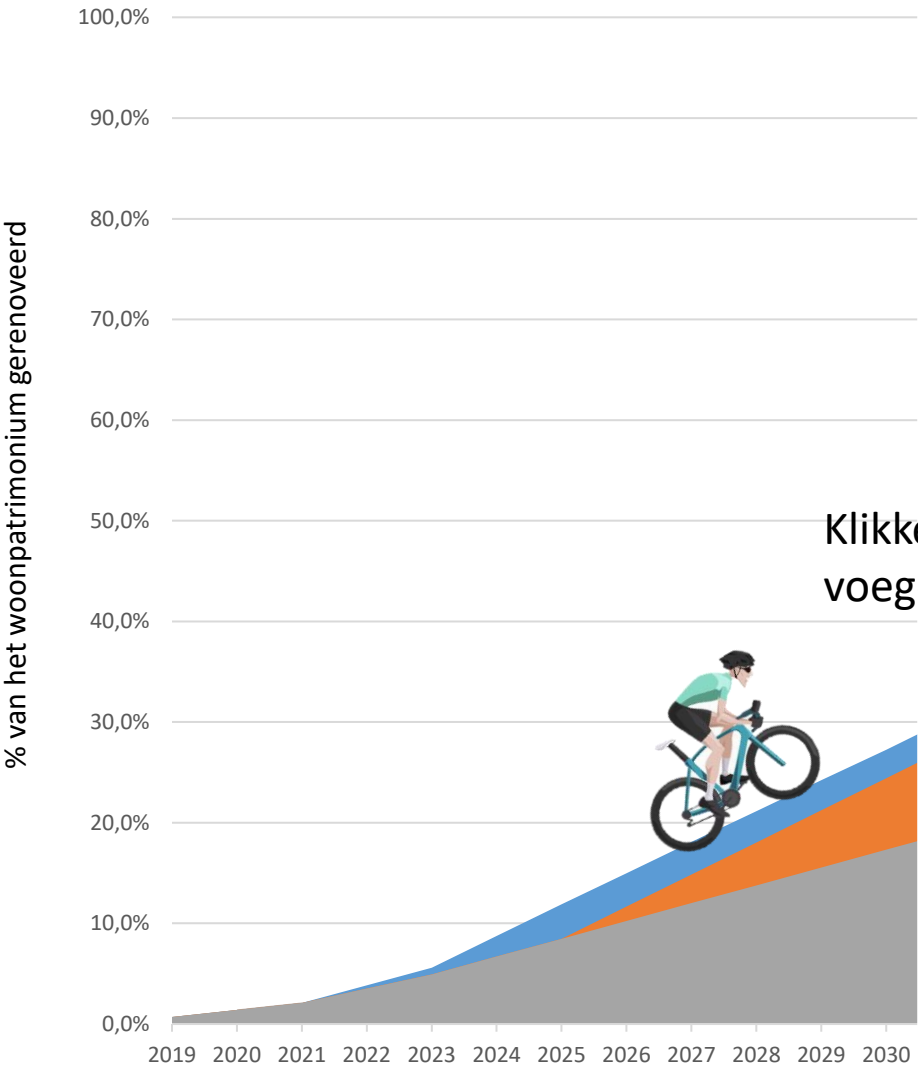
Het publieke domein en de
bestaande energienetwerken
voorbereiden

Maar ook.....

Energie-efficiëntie van
bestaande installaties
optimaliseren

Tussenstap: Hybride systemen
aangevuld met fossiele
brandstoffen installeren

PV
Wind
.....

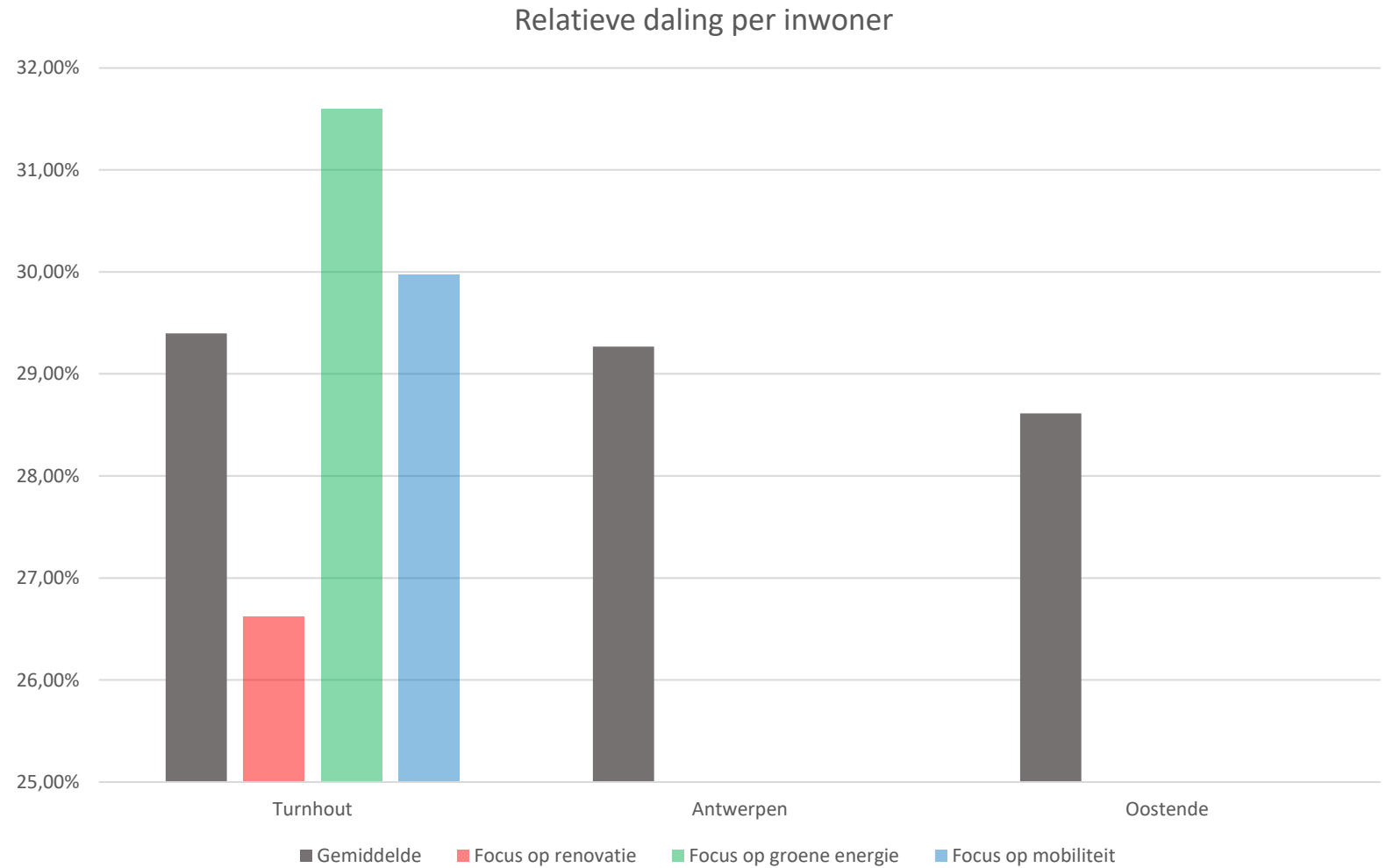

Renovatiescenario's

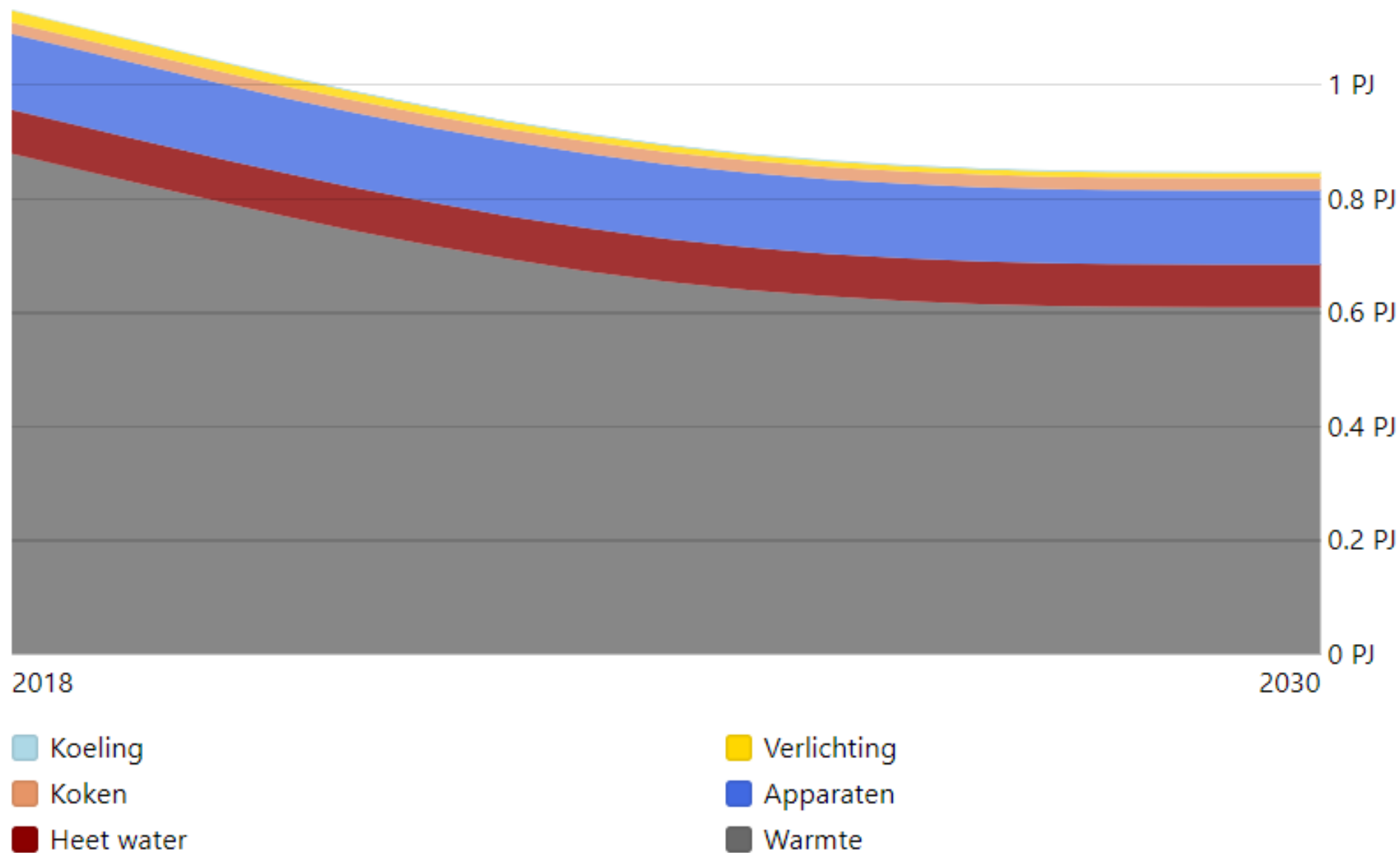

We kunnen opschuiven op in het peloton in het zicht van de bergen !

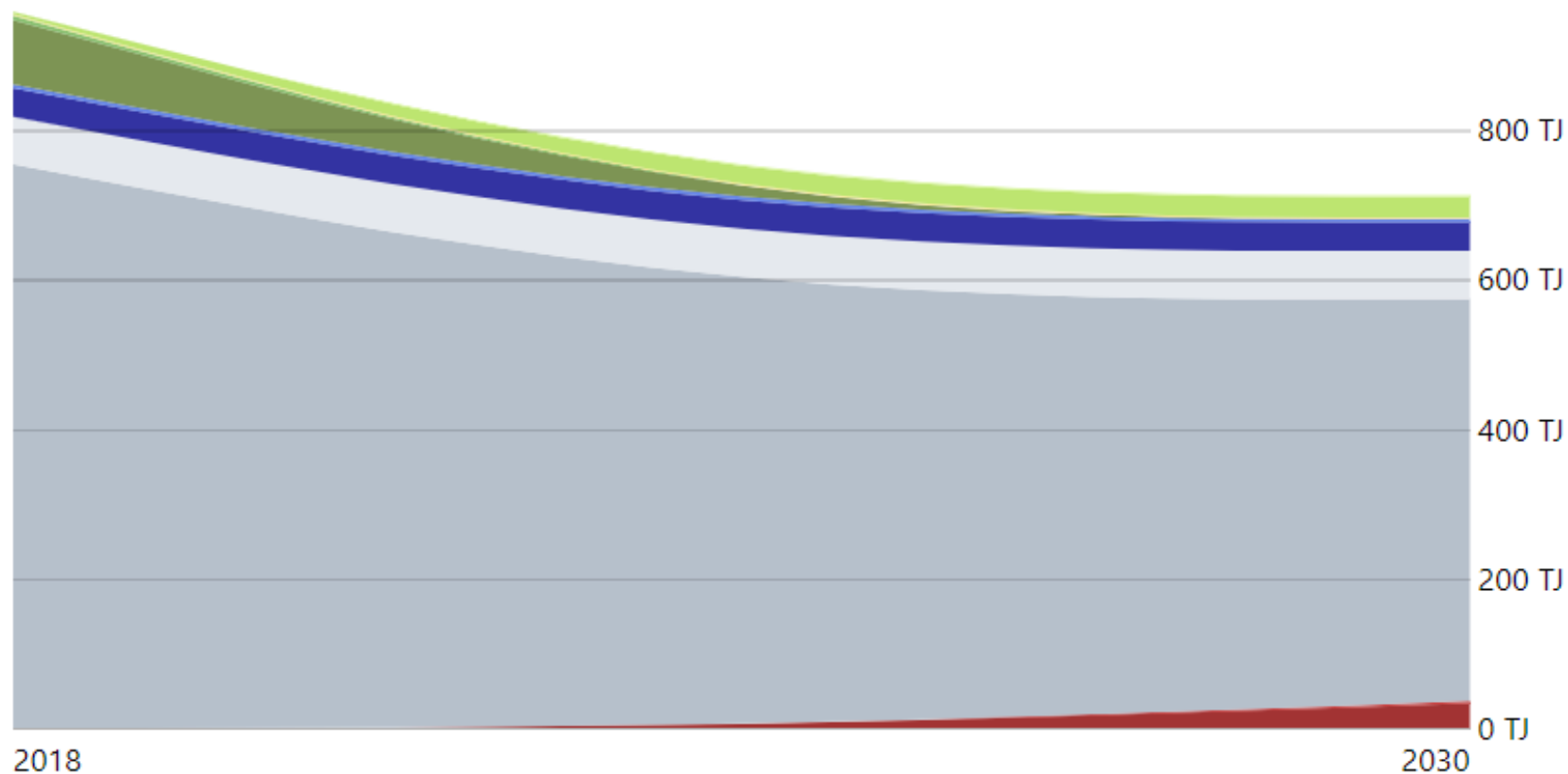

Evolutie energieverbruik (huishoudens)

Evolutie energieverbruik voor warmte en warm water (huishoudens)

- Omgevingswarmte (voor warm water)
- Zonthermie (voor warm water)
- Biomassa (voor verwarming)
- Elektriciteit (voor verwarming)
- Aardgas (voor verwarming)
- Warmtenet (voor verwarming)

- Omgevingswarmte (voor verwarming)
- Biomassa (voor warm water)
- Elektriciteit (voor warm water)
- Aardgas (voor warm water)
- Warmtenet (voor warm water)

Stap naar het debat via de verhaallijnen

De energievraag zo laag als mogelijk houden

Nieuwe
stadsontwikkelingen
energieneutraal bouwen

Energievraag van
bestaande woningen
reduceren

Verbeterd energiebewust
gebruikersgedrag

Het verbruik van
elektrische apparaten in
de hand houden

Maar ook.....

Energie-efficiëntie van
bestaande installaties
optimaliseren

Tussenstap: Hybride systemen
aangevuld met fossiele
brandstoffen installeren

De warmteproductie vergroenen

Warmtenetten in gebieden met
hoge bebouwingsdichtheid

Warmtepompen in gebieden met
lage bebouwingsdichtheid

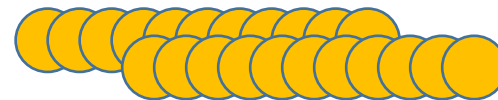
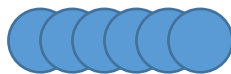
Een geleidelijke vergroening en
hertekening van het gasnet

Het publieke domein en de
bestaande energienetwerken
voorbereiden

PV
Wind
.....

Debat oefening 1:

Hoofdstrategie 1 – de energievraag zo laag als mogelijk houden

Energievraag van bestaande woningen reduceren

Het verbruik van elektrische apparaten in de hand houden

Verdichting, oa compactere woonoppervlakte naar met woonkwaliteit

Nieuwe stadsontwikkelingen energieneutraal bouwen

Verbeterd energiebewust gebruikersgedrag

Sloop en hernieuwbouw met circulariteit

Hoofdstrategie 2 – de warmteproductie vergroenen

Warmtepompen in gebieden met lage bebouwingsdichtheid

Een geleidelijke vergroening en hertekening van het gasnet

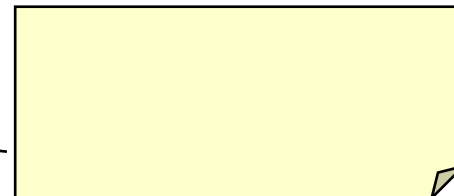
Tussenstap: Hybride systemen aangevuld met fossiele brandstoffen als installeren

Warmtevat in combinatie met zonnepanelen en gasketel

Warmtenetten in gebieden met hoge bebouwingsdichtheid

Energie-efficiëntie van verwarmingsinstallaties optimaliseren

Het publieke domein en de bestaande energienetwerken voorbereiden

Debatvragen

Volgen we deze verhaallijnen? Zien we aanvullingen lacunes?

- Notulen hier

Waarop zouden we sterk moeten inzetten? Waarom en hoe?

- Notulen hier

Coffee Break

Debattoefening 2:

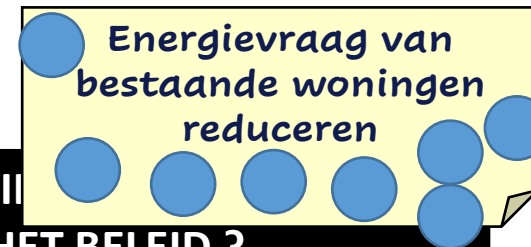

Debatinstructies

1. In deze oefening trachten we concrete voorstellen/ projecten/ maatregelen op de hangen aan de verschillende verhaallijnen
2. We maken onderscheid tussen:
 - WAT KAN/WIL IK DOEN ?
 - WAT KAN IK VERWACHTEN VAN HET BELEID ?
 - KORTE TERMIJN / LANGE TERMIJN

Gespreksronde 2

WAT KAN/WIL IK DOEN ?		WAT KAN II HET BELEID ?
KORTE TERMIJN	Projecten Doe het zelf → conservatieve mensen, op basis van 'familietraditie' → nieuwe technieken minder bekend → opleidingen, handleidingen, ateliers,..... → vanuit streekplatform Kempen: Kempen Energiek: Renewable Energy House (belevingscentrum, digitaal, isolatie ???) met objectief advies / Renewable Energy Campus: bouwtechnici vinden // Relatie met BENOVIATIECOACHES ? Professionele renovatie, bij voorkeur uit regio Turnhout: wie betaalt ? Wat tijdens renovatie: kort en krachtig ? Gezamenlijke renovatie: collectief wonen, wijk, appartement,: kostprijddrukkend De Ark → traject richting 2050 om klimaatneutraal te worden, wilt voortouw nemen om voorbeeld te tonen Wim Peeters → appartementen: zonnepanelen → opbrengst investeren in renovatie (netuitbreiding !!) → businessmodel wordt uitgewerkt → testcase op eigen appartementsgebouw: kan gemeente helpen ? Cfr project 'Goed plan'. Opmerking: welke opslagmogelijkheden? Kan Wim iets leren van Campina Energie? Campina Energie → onderzoekt om in private woonmarkt ondersteuning te geven	Beleid Split incentive eigenaars - huurders Fluvius: renovatiecoaches, ook speciale premies voor verhuurders,....
	Projecten	Projecten
IJN	Projecten	Beleid

Gespreksronde 2

Verbeterd
energiebewust
verbruikersgedrag

WAT KAN/WIL IK DOEN ?		WAT KAN IK VERWACHTEN VAN HET BELEID ?	
KORTE TERMIJN	Projecten ‘Energimeesters’ vanuit IOK (40-tal vrijwilligers voor 29 gemeenten) → succeservaringen gemengd, enkel advies Energy measures → ‘Energiesnoeiers’ met doelgroep laag inkomen; doen ook kleine vervangingen, bv douchekop, tochtstrips,... . Kijken ook naar woningkwaliteit en renovatie (met verslag naar woningeigenaar en bewoner) → Basis voor langsgaan bij alle Turnhoutenaars ?? Cfr klimaatplan Leuven. Turnhoutenaars ook betrekken met lichtkranten, → Buurtcoach ? Cfr klimaat/wijkambassadeurs Stad Antwerpen Waarom niet budgetmeter breder introduceren, ook bij hogere inkomens? Individuele begeleiding → groepscommunicatie, cfr ook lichtkranten,.....	Beleid	
		Projecten	
LANGE TERMIJN	Projecten	Beleid	
		Projecten	

Gespreksronde 2

Warmtenetten in gebieden met hoge bebouwingsdichtheid

WAT KAN/WIL IK DOEN ?		WAT KAN IK VERWACHTEN ?	
KORTE TERMIJN	Projecten Risico geothermie ? Vito → ook onderzoeksproject + dieper om elektriciteit op te wekken Janssen → meer op zekerheid gespeeld, geen elektriciteitsopwekking, enkel warmteverdeling Communicatie: juiste vergelijkingen !! Eerst grote verbruikers De Ark → vragende partij, nieuwe verkavelingen geen uitbreiding gas; nu warmtepompen, maar is het niet logischer om naar warmtenetten te gaan ?	Beleid	
		Projecten	
LANGER TERMIJN	Projecten Hoe mensen individueel overtuigen om aan te sluiten ? Nieuwbouw verplichten ? Cfr stadsvernieuwing	Beleid	
		Projecten	

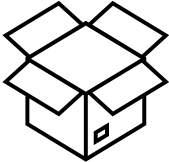
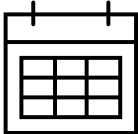
Overige notulen of bemerkingen?

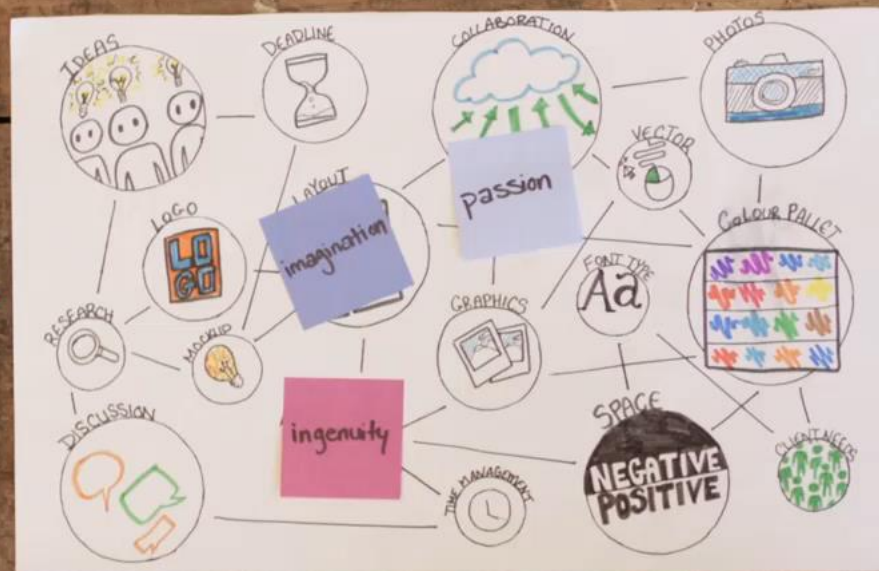
- VOEG hier de notulen toe tijdens het debat

Synthese & afronding gesprekstafel

Afsluit gesprekstafel

Varia punten 	• Nog varia punten? • Feedback op deze gesprekstafel?
Terugkeer plenaire sessie 	Aanvang plenair slotstuk – namiddag: 16h40 Aanvang plenair slotstuk – avond: 21h20

Terugkeer naar plenaire sessie